

Innlegg sendes Fiskeribladet Fiskaren
E-post: redaksjonen@fbfi.no
Telefaks: 55 21 33 01
Adresse: Bontelabo 2, 5003 Bergen

Hovedinnlegg/kronikk: Maksimalt 5.000 tegn (ca. 750 ord).
 Underinnlegg/replik: Maksimalt 1.500 tegn (ca. 250 ord).
 Fiskeribladet Fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som mottas. Likeledes forbeholder vi oss retten til å lagre innlegg i

elektronisk form, samt publisere dem på internettet. Innlegg honoreres ikke. Bidragsyttere oppfordres til å sende innleggene med epost til redaksjonen@fbfi.no
 Vi tar også i mot lagringsmedia av alle typer.

Skribentene av de dette innlegget mener **Steinar Eliassen** henter ut løsrevne sitatet fra en rapport om leveringsforpliktelsene.

Leveringsplikten

Innlegg

POLITIKK

En kronikk i Intrafish 21. juni har Steinar Eliassen hentet ut et løsrevet sitat i en artikkel skrevet av oss, og på bakgrunn av dette utviklet sine resonneringer og stilt en rekke spørsmål. Her påstår Eliassen at vi konkluderer med: «... leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon». (Hele setningen Eliassen har valgt lyder: «I stedet for en relasjon mellom tre parter, der lokalsamfunnets interesser i saken var gjort eksplisitt og sanksjonert ved offentlige konsesjonsvilkår, har leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon».)

Dersom han hadde valgt hele setningen eller et annet løsrevet sitat, kunne han enkelt ha argumentert med motsatt fortegn og stilt oss helt andre spørsmål. Han kunne for eksempel valgt følgende setninger fra samme side i artikkelen: «Leveringsforpliktelsene er – ut fra dette perspektivet – en institusjonell garanti for lokalsamfunnets plass i verdiskapningen i fiskeriene. Brudd på leveringsforpliktelsene forstås dermed ikke bare som et svik mot den begunstigede bedrift, men også som et svik mot det kystsamfunn der bedriften befinner seg.»

Ingen av disse løsrevne sitatene fanger opp spennet og nyansene i problemkomplekset vi bretter ut i artik-

FBFI 10. februar 2012

” Ingen av disse løsrevne sitatene fanger opp spennet og nyansene i problemkomplekset vi bretter ut i artikkelen.

kelen. Den handler om den permanente krisesituasjonen i norsk filetindustri. Et viktig poeng i vår artikkel er de motsetningsfylte forventninger som stilles til fiskerieringa, og da særlig til filetindustrien. Tradisjonelt har fiskeriene vært et sentralt grunnlag for liv og virke på kysten. I løpet av de siste tiårene, og da særlig etter 200-mila og oljeøkonomiens inntog, har fiskeriene gradvis mistet denne posisjonen. Samtidig har det skjedd en globalisering. Norsk fiskeriering møter derfor hard konkurranse i internasjonale markeder. Det vi har påpekt

i denne forbindelsen er at dagens fiskerisektor befinner seg i spennet mellom to næringsmodeller. På den ene siden den tradisjonelle næringsformen, der fiske og fiskeforedling har vært basissnærings og livsgrunnlag. På den andre siden en moderne konkurranseutsatt økonomisk sektor, med stadig økende krav til effektivitet, kvalitet, dokumentasjon og leveringsdyktighet.

Vår artikkel sier ikke, slik Steinar Eliassen synes å tro, at myndighetene bør legge seg flat for den globale markedslogikk. Det vi har forsøkt å vise de dilemmaer som oppstår når institusjonelle ordninger forankret i en tradisjonell næringsmodell støter an mot kravene i globale sjømatmarkeder. Poenget ved artikkelen er ikke å angi den ene rette vei, men å få fram vanskene ved å ri to hester samtidig. Når forventningene om at fiskeriene skal være samfunnsbærende opprettholdes samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris.

Når det gjelder det punktet Eliassen spesielt har trukket fram, trålerne leveringsforpliktelse, er det et godt eksempel på hvordan motstridende forventninger aktiviseres samtidig. Som vi påpekte i vår artikkel, har ordningen siden 2003 vært praktisert som en «rituell øvelse ... uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon.» Poenget her er at leveringsforpliktelsen i snart 10 år har vært vedlikeholdt i navnet, uten at den har blitt fulgt opp i praksis. Ordningen er et eksempel på et mer

KRITISK: Steinar Eliassen får kritikk for å kun hente ut enkelt sitat om en rapport knyttet til leveringsforpliktelsene.
 ILL.FOTO: DN

generelt mønster, der motstridende forventningsstrukturer vedlikeholdes. Dette gjør at vi i minst like stor grad har en forrentingskrise som en industrikrise.

Vi har notert fiskeriministerens varsel om en mulig innstramning av leveringsordningen for trålerne, slik at den får et reelt pliktinnhold. Dette vil helt sikkert bedre råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter. Om det bidrar til å løse de økonomiske vanskene i filetindustrien er mer tvilsomt. I forhold til vår primære argument er forslaget likevel en åpenbar forbedring, nettopp fordi det gir en avklaring av hvilke krav som skal gjelde. Når en

leveringsforpliktelse først er etablert, bør den ha et reelt og praktisk innhold. Historisk sett har imidlertid løsningen levert magre økonomiske resultater og vi kan ikke se at de underliggende forholdene er endret. Vi tror derfor at disse spørsmålene fortsatt kommer til å stå på den politiske dagsorden i årene framover.

For den interesserte leser finnes hele artikkelen her: <http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisen-som-ikke-tar-slutt>

*Bjørn-Petter Finstad (NFH),
 Edgar Henriksen (Nofima) og
 Petter Holm (NFH og Nofima)*

Matenergiproduksjonen i havområdene utenfor Lofoten og Senja

Innlegg

OLJE/FISK

Det foregår en omfattende energiproduksjon i form at mat i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja som er av stor nasjonal og global betydning. Disse havområdene er et av de rikeste fiske-, gyte- og oppvekstområdene for de siste, store og selvfornyende matressursene verden har til-

gang til. En potensiell evigvarende matenergiproduksjon. Det er denne energiproduksjonen vi risikerer å redusere eller tape dersom vi tillater petroleumsvirksomhet i akkurat disse havområdene.

Den betydningen havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja har for verdens matenergiproduksjon må gå foran betydningen av eventuelle olje- og gassfunn i samme område. Vi står overfor et valg mellom evigvarende matenergi og tidsbegrenset fossil energi. Vårt bidrag til å

opprettholde verdens matproduksjon ligger i å forvalte fiskeressursene på en god og forsvarlig måte. Da kan vi ikke tillate petroleumsvirksomhet i de havområdene der naturen selv produserer denne livsviktige matenergien.

Det blir hevdet at et oljeutslipp i verste fall kan ødelegge deler av, eller en hel årsklasse skrei. Dersom det igangsettes petroleumsvirksomhet i disse havområdene, vil kontinuerlig seismikkskyting og utslipp av kjemikalier,

miljøgifter, borekaks osv, være en "normal" negativ effekt av virksomheten. Da kan selv et lite oljeutslipp gi langvarige skader, og en ukontrollert utblåsning føre til kollaps i havets økosystem. Vi må heller ikke glemme de ekstreme værforholdene det skal opereres under, som er på yttergrensen av det som er menneskelig mulig og teknisk gjennomførbart.

Når det snakkes om å flytte petroleumsvirksomheten på norsk sokkel nordover, flyttes den til områder som er

langt mer sårbare for miljøpåvirkninger enn i Nord-sjøen. Havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja er det området i verden der våre politikere og vi som nasjon og folk har valgt mellom å gi verdens befolkning fossil energi i et tidsperspektiv på få dager, eller å gi verdens befolkning matenergi i et tilnærmet evighetsperspektiv.

*Folkeaksjonen oljefritt
 Lofoten, Vesterålen*